

Tjänsteskrivelse

Datum

2025-10-28

Vår referens

Simon Classon

Utredningssekreterare

simon.classon@malmo.se

Remiss avseende motion Magnus Olsson (SD) om att undersöka omfattningen, karaktären och inflytande som islamistiska rörelser har i Malmö **ASN-2025-14755**

Sammanfattning

Magnus Olsson (SD) har inkommit med en motion gällande att Malmö stad ska undersöka omfattningen, karaktären och inflytande som islamistiska rörelser har i Malmö.

Motionären befarar att olika islamistiska rörelser redan har ett stort inflytande i Malmö och stadens lokalsamhälle och anser att staden behöver öka kunskapen om omfattningen och karaktären på de utmaningar som de islamistiska rörelserna kan innebära för Malmö.

För arbetsmarknads- och socialförvaltningen är det en viktig fråga med demokrati, levande civilsamhälle och allas lika värde.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ansvar gentemot civilsamhället gäller framförallt organisationer som förvaltningen har överenskommelser eller avtal med. Förvaltningen har särskilda riktlinjer gällande stöd och bidrag till idéburen sektor och ställer höga krav gällande demokrati och inkludering.

Många civilsamhällesorganisationer och trossamfund får också bidrag från statliga organisationer och allmänna arvsfonden. Det finns även många organisationer som inte tar emot bidrag eller på andra sätt har överenskommelser med offentliga aktörer. Förvaltningen ser ett värde i att avvakta den statliga utredning som ska genomföras om parallella samhällsstrukturer, bland annat eftersom en statlig utredning har möjlighet att belysa frågan utifrån samtliga aktörers perspektiv.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att anse motionen besvarad med vad som framförs i ärendet.

Förslag till beslut

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta

1. Arbetsmarknads- och socialnämnden godkänner yttrandet avseende Remiss avseende motion Magnus Olsson (SD) om att undersöka omfattningen, karaktären och inflytande som islamistiska rörelser har i Malmö enligt förvaltningens förslag.
2. Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta att motionen anses besvarad med vad som framförs i ärendet
3. Arbetsmarknads- och socialnämnden skickar yttrandet till kommunfullmäktige.

Beslutsunderlag

- Motion Magnus Olsson (SD) om att undersöka omfattningen, karaktären och inflytande som islamistiska rörelser har i Malmö
- G-Tjänsteskrivelse - Remiss avseende motion Magnus Olsson (SD) om att undersöka omfattningen, karaktären och inflytande som islamistiska rörelser har i Malmö
- ASN Riktlinjer 2023
- Förslag till Yttrande - Remiss avseende motion Magnus Olsson (SD) om att undersöka omfattningen, karaktären och inflytande som islamistiska rörelser har i Malmö

Beslutsplanering

ASN beredning 2025-10-29

Arbetsmarknads- och socialnämndens arbetsutskott 2025-11-06

Arbetsmarknads- och socialnämnden 2025-11-20

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Ärendet

Magnus Olsson (SD) har inkommit med en motion gällande att Malmö stad ska undersöka omfattningen, karaktären och inflytande som islamistiska rörelser har i Malmö.

Arbetsmarknads- och socialnämnden har i ärendet getts möjlighet att inkomma med synpunkter på motionen.

Motionären lyfter en statlig fransk rapport om muslimska brödraskapet och andra islamistiska rörelser utbredning i Frankrike. Rapporten tog även upp utbredningen av islamistiska rörelser i Sverige.

Med bakgrund i den franska rapporten meddelade dåvarande arbetsmarknads- och integrationsminister Mats Persson (M) att regeringen skulle tillsätta en utredning för att undersöka förekomsten av islamistiska rörelser i Sverige.

Magnus Olsson (SD) välkomnar i motionen regeringens kommande utredning men befarar att olika islamistiska rörelser redan har ett stort inflytande i Malmö och stadens lokalsamhälle. Motionären anser att staden behöver öka kunskapen om omfattningen och karaktären på de utmaningar som de islamistiska rörelserna kan innebära för Malmö.

Motionären föreslår kommunfullmäktige att besluta:

- Att kommunfullmäktige ger kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med en lämplig aktör eller lärosäte, ta fram en rapport om islamistiskt inflytande och infiltration i Malmö.
- Att kommunfullmäktige utifrån rapportens slutsatser ger kommunstyrelsen och övriga berörda nämnder i uppdrag att ta fram en handlingsplan för att motverka islamistiskt inflytande och infiltration i Malmö.

Om regeringens utredning "Förbättrad integration och minskat utanförskap"

Regeringen har tillsatt en utredning under direktiven *Förbättrad integration och minskat utanförskap* (dir. 2025:68), vilken refereras till i motionen. I direktiven framgår att en särskild utredare ska sammanställa kunskap om parallella samhällsstrukturer och analysera deras konsekvenser för integrationen och utanförskapet i det svenska samhället.

Syftet är att tillhandahålla ett fördjupat kunskapsunderlag som kan bidra till regeringens arbete för att bekämpa parallella samhällsstrukturer, förbättra integrationen och minska utanförskapet i Sverige.

Uppdraget ska redovisas senast den 20 augusti 2026.

Arbetsmarknads- och socialnämndens tidigare yttranden

Arbetsmarknads- och socialnämnden har tidigare yttrat sig över två motioner gällande eventuella bidrag till islamistiska organisationer (ASN-2020-8141 och ASN-2021-3868).

I båda ärendena kunde konstaterats att nämnden inte har mottagit ansökan om föreningsbidrag eller om annat samarbete från någon av de organisationer som omnämnts i motionerna. Nämnden föreslog därför i båda fallen kommunfullmäktige att

avslå motionens yrkande eftersom det inte är förenligt med nämndens riktlinjer att göra förhandsbedömningar av enskilda organisationer.

Vidare hänvisade nämnden i båda ärendena till de krav på demokratifrämjande och inkludering som finns i nämndens riktlinjer för stöd och bidrag till idéburen sektor (ASN-2021-4461).

Förvaltningens överväganden

För arbetsmarknads- och socialförvaltningen är det en viktig fråga med demokrati, levande civilsamhälle och allas lika värde. Förvaltningen tar ämnet på stort allvar och arbetar för att motverka extremism inom de ansvarsområden förvaltningen har.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens arbete i förhållande till civilsamhället

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen uppfattar att frågan om islamistiskt inflytande i lokalsamhället har olika aspekter där olika aktörer har ansvar.

Förvaltningens ansvar gentemot civilsamhället gäller framförallt organisationer som förvaltningen antingen har ingått överenskommelse om idéburet offentligt partnerskap (IOP) med, ger bidrag till eller har ingått en samverkansöverenskommelse med.

I *Riktlinjer för arbetsmarknads- och socialnämndens stöd och bidrag till idéburen sektor* (ASN-2021-4461) framgår vilka kriterier nämnden har för att ingå överenskommelser eller dela ut medel till föreningar.

När en ansökan om bidrag inkommer gör förvaltningen en bedömning av huruvida organisationen uppfyller kraven i gällande riktlinjer. Detsamma gäller när förvaltningen tar emot ett initiativ om IOP eller annan samverkan. Kraven avser organisationsform, administration, ekonomi, verksamhetsområde och värdegrund.

Förvaltningen ställer även höga krav gällande demokrati och inkludering. Föreningen ska i enlighet med riktlinjen ta ställning för demokrati som samhällssystem och verka för jämställdhet, mångfald, alla människors lika värde och likabehandling i verksamheten samt ta avstånd från våldsbejakande uttryck och åsikter. Det gäller särskilt organisationens företrädare.

Om en företrädare uttrycker åsikter i organisationens namn som strider mot ovanstående ska företrädaren uppmanas att lämna sitt uppdrag. Organisationen får inte heller samverka med eller anlita organisationer eller personer som uttrycker åsikter i strid med ovanstående. Vidare får organisationens särintressen inte stå i strid med gällande lagstiftning.

Enligt nämndens riktlinjer ska organisationen vara öppen för alla och skapa likvärdiga möjligheter till delaktighet och deltagande oberoende av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Eventuella avgränsningar ska vara välgrundade och inskrivna i organisationens stadgar.

För att motverka extremism bedriver staden ett förebyggande arbete. Som en del av det antogs 2016 riktlinjen *Malmö arbete med att värna demokratin mot våldsbejakande extremism*.

Många civilsamhällesorganisationer och trossamfund får bidrag från statliga organisationer såsom Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor och Myndigheten för stöd till trossamfund. Även Allmänna arvsfonden ger stora bidrag till civilsamhällesorganisationer i Malmö. Malmö stad som kommun kan inte påverka vilka organisationer som får dessa bidrag eller på vilka grunder, oaktat om organisationen verkar i Malmö.

Regeringen har tillsatt en utredning som ska se över möjligheten att förbjuda bidrag från utlandet till trossamfund i Sverige. Utredningen ska presenteras 29 maj 2026 (Dir. 2025:52). Det är troligt att förslag i utredningen kommer beröra trossamfund i Malmö.

Det finns även många organisationer i civilsamhället som inte tar emot bidrag eller på andra sätt har överenskommelser med offentliga aktörer. Malmö stad har då varken mandat, eller i uppdrag, att påverka organisationens arbete. Det är en viktig princip för ett levande och fritt civilsamhälle att organisationer kan existera utan inblandning från det offentliga.

Om föreningar bedriver verksamhet som bryter mot lagen är det en fråga för polisen.

Arbetsmarknads- och socialförvaltningens förslag

Arbetsmarknads- och socialförvaltningen ser ett värde i att avvakta den statliga utredning som ska genomföras om parallella samhällsstrukturer. Det går efter det att bedöma om det finns ett behov av att komplettera utredningen med en lokal genomlysning. På så vis skulle risken minska för dubbelarbete.

Det skulle även vara mer effektivt eftersom en statlig utredning har möjlighet att belysa frågan utifrån samtliga aktörers perspektiv medan en kommunal utredning blir mer begränsad till det kommunala uppdraget.

Utifrån ovanstående föreslår arbetsmarknads- och socialförvaltningen kommunfullmäktige att anse motionen besvarad med vad som framförs i ärendet.

Ansvariga

Truls Hallin Avdelningschef

Madeleine Moberg Enhetschef

Britt-Marie Pettersson Förvaltningschef